

Den optimala älgstammen som analogi till det optimala universitetet

Peter Lohmander

Professor i Skoglig Företagsekonomi
med inriktning mot Ekonomisk Optimering,
SLU, Inst. f. Skogsekonomi

www.Lohmander.com

Professorsföreningens
Medlemsmöte

2012-01-18 17.30

Universitetsklubben, Aula Nordica

Umeå Universitet, Umeå

#1:

Vi kommer aldrig att ha fullständig och aktuell information om alla faktorer av betydelse för beslut gällande universitetens verksamheter respektive älgstammen i Sverige.

Ändå måste vi fatta beslut grundade på den information som faktiskt finns tillgänglig.

#2:

Vi har flera olika saker att ta hänsyn till om vi vill uppnå bästa helhetslösning.

När det gäller älgar så bör vi beakta trafikolyckor, skador på växande skog samt jaktvärde. När det gäller universitetens verksamhet så vet vi redan att många fenomen hänger ihop.

Det finns uppenbara risker för att nu använda metoder för beslut inte leder till optimala helhetslösningar.
Decentralisering av beslut leder inte alltid till totaloptima.

#3:

Vi bör dimensionera verksamheter på optimalt sätt med hänsyn till helheten.

När det gäller älgar så finns det en optimal älgstam.

På samma sätt finns förmodligen optimala nivåer på utbildningsprogram, fördelning av resurser till olika slags utbildningar, tjänstekategorier o.s.v..

#4:

Älgarnas påverkan på virkets kvalitet är dynamisk.

Man drabbas av skadornas kostnader flera decennier senare.

Så är det också med effekterna av försämrad utbildning vid universitetet.

Man ser de ekonomiska förlusterna i samhället flera decennier senare.

Vi kommer tillbaka till dessa punkter i slutet av föredraget.

Nu ska vi först studera den optimala älgstammen.

Tänk under tiden på paralleller till universitetsvärlden så att vi kan konkretisera analogierna senare!

Älgens ekonomi och den ekonomiskt optimala älgstammen

Peter Lohmander

Professor i Skoglig Företagsekonomi
med inriktning mot Ekonomisk Optimering,
SLU, Inst. f. Skogsekonomi
www.Lohmander.com

Skogen och Viltet

2011-11-24

SLU i Umeå, Sweden,
P-O Bäckströms sal

Hur många älgar har vi råd med?

Hur mycket älg bör vi ha i skogarna?
Professor **Peter Lohmander** har räknat på saken. I det här debattinlägget presenterar han ett konkret svar ur företagsekonomens perspektiv.

Lohmander, P., Hur många älgar har vi råd med?,
Vi Skogsägare, Debatt, Nr 1, 2011,
http://www.lohmander.com/Lohmander_Vi_Skogsagare_1_2011.pdf

FRÅGOR

- Är det bra att vi har älg i Sverige?
- Om vi ska ha älg: Hur många bör vi ha?

**Först ska vi göra en
onödigt enkel kalkyl
i vilken vi håller
antalet älgar konstant.**

(som man kanske kan tro är meningsfull)

NETTOJAKTVÄRDE

- Professor Leif Mattsson och hans medarbetare har räknat ut att bruttojaktvärdet för älg i Sverige, år 2005/2006, var ca 1,44 miljarder SEK.
- De kom också fram till att jaktkostnaden för genomsnittliga jägare i Sverige var 64%.
- Om vi antar att denna siffra är användbar för älgjägare så kan vi konstatera att nettojaktvärdet för älg i Sverige, 2005/06, var **518 MSEK**.

TRAFIKOLYCKOR

- Ingemarson, Claesson och Thuresson rapporterade 2007 storleken på olika älgproblem. Trafikolyckor med älg kostade bl.a. **617 MSEK** årligen.

ÄLGSKADOR PÅ SKOG

- Dessutom har vi älgskador på skog.

En onödigt enkel kalkyl:

- OM vi tar "Nettojaktvärde" – "Kostnader för trafikolyckor" så blir detta ett negativt värde, d.v.s. en **förlust**.

$$518 \text{ MSEK} - 617 \text{ MSEK} = - 99 \text{ MSEK}$$

- Om vi sedan även drar bort kostnaderna för älgskador på skog så blir det en **ännu större förlust!**

Nu ska vi göra en
lite intressantare kalkyl
i vilken vi kan ändra antalet
antalet älgar.

Överskott = Intäkter - Kostnader

Intäkter

Jaktvärde, ...

Kostnader

Trafikolyckor, Skador på skog, ...

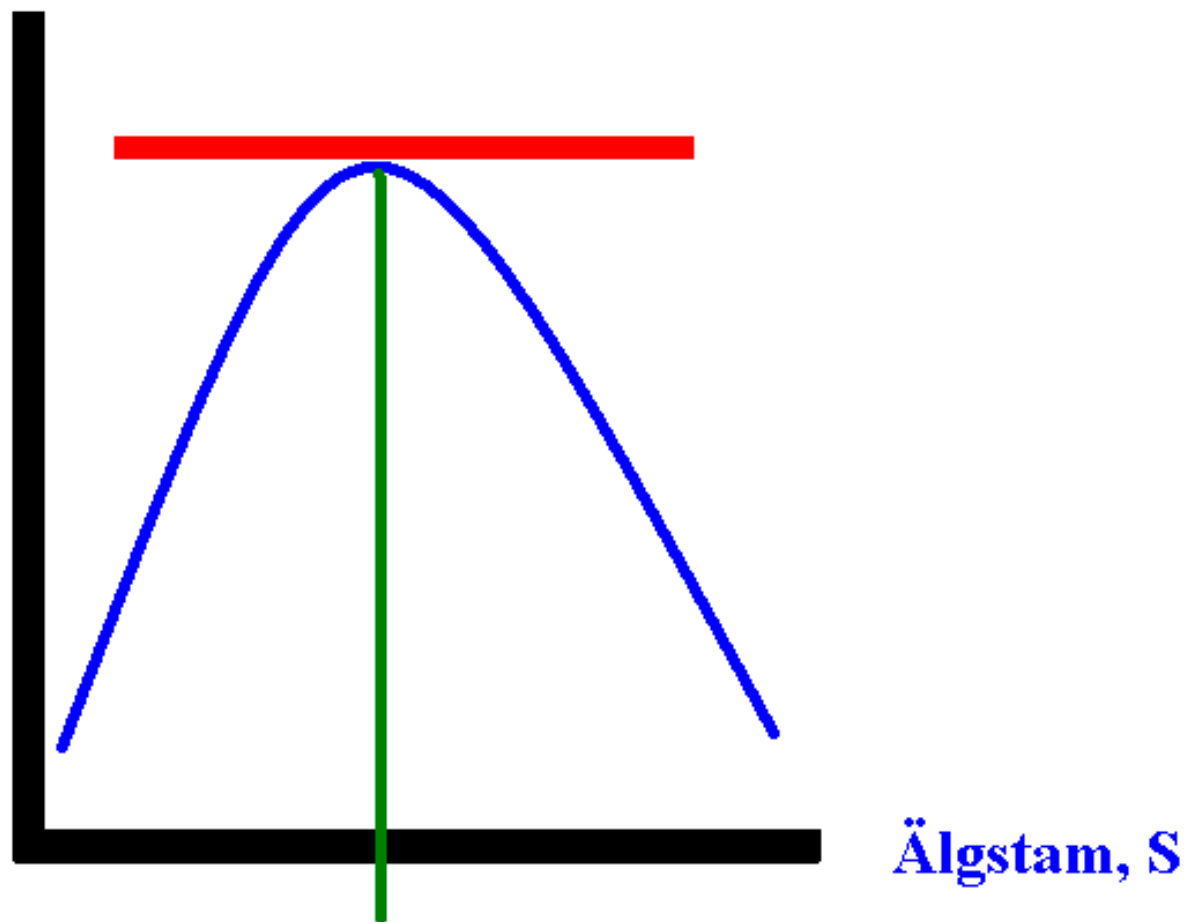
ÖVERSKOTT = INTÄKTER – KOSTNADER

The diagram illustrates the relationship between profit, revenue, and cost functions. At the top, the text 'ÖVERSKOTT = INTÄKTER – KOSTNADER' is written in red. Below this, the mathematical equation $\pi = I(S) - K(S)$ is shown in black. Three blue arrows point downwards from the text to the equation: one from 'ÖVERSKOTT' to π , one from 'INTÄKTER' to $I(S)$, and one from 'KOSTNADER' to $K(S)$. At the bottom, the text 'S = Storlek på älgstammen' is written in black, with two blue arrows pointing upwards from it to the S in both $I(S)$ and $K(S)$.

$$\pi = I(S) - K(S)$$

S = Storlek på älgstammen₇

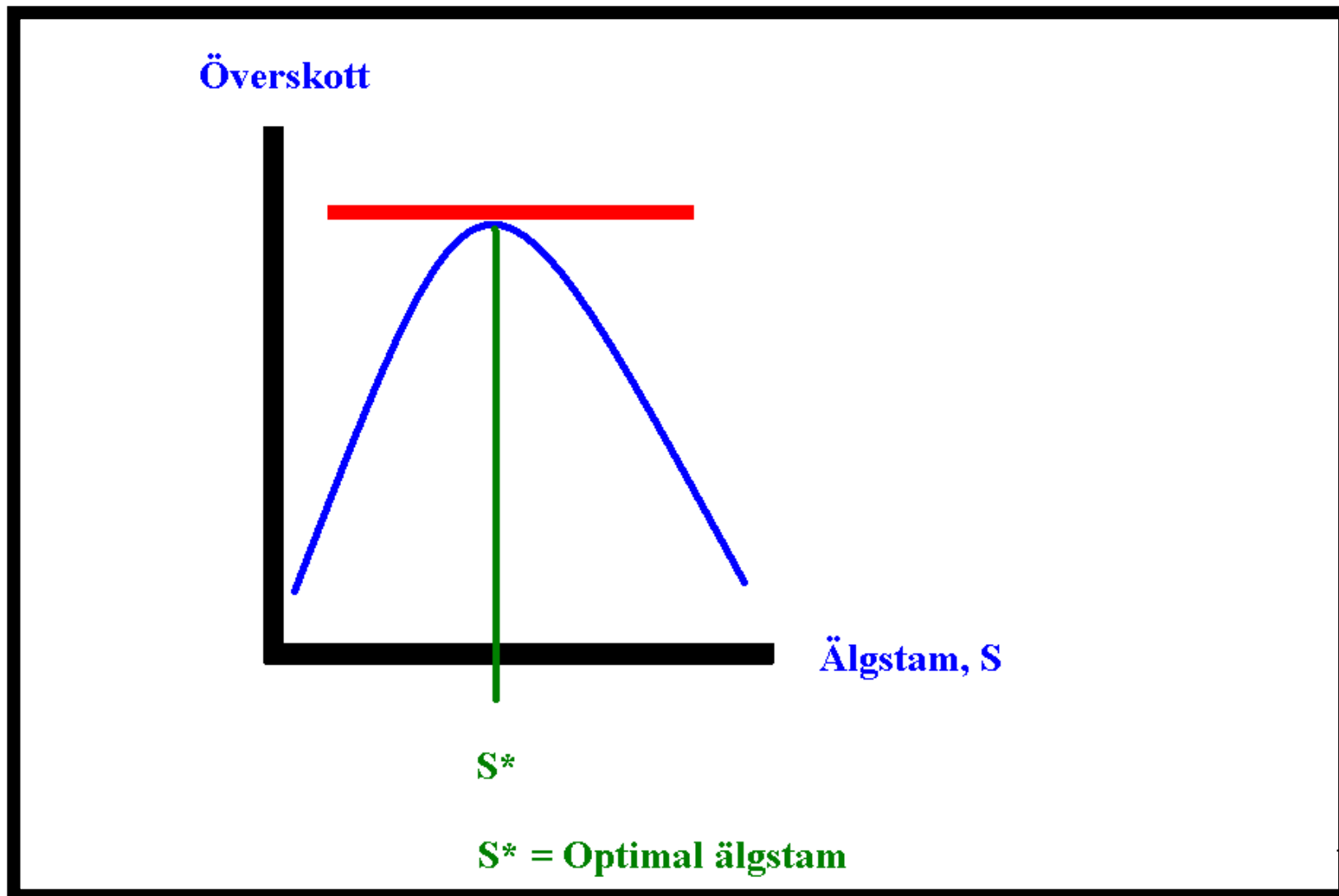
Överskott

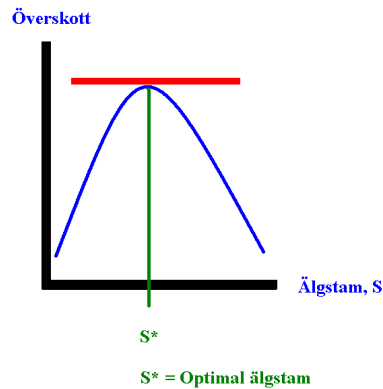
S^*

$S^* = \text{Optimal älgstam}$

Vid optimal älgstam är **derivatan av överskottet m.a.p. S lika med noll**

Vid optimal älgstam är derivatan av överskottet m.a.p. S lika med noll

$$\frac{d\pi}{dS} = \frac{dI(S)}{dS} - \frac{dK(S)}{dS} = 0$$

Därför ska älgstammen S väljas så att marginalintäkten är lika med marginalkostnaden.

$$\frac{d\pi}{dS} = \frac{dI(S)}{dS} - \frac{dK(S)}{dS} = 0$$

$$\frac{dI(S)}{dS} = \frac{dK(S)}{dS}$$

Dessutom, om överskottet har ett unikt maximum:

$$\frac{d^2 \pi}{dS^2} = \frac{d^2 I(S)}{dS^2} - \frac{d^2 K(S)}{dS^2} < 0$$

Beslutsproblemet

Man borde kanske ändra storleken på älgstammen?

Hur stor borde den vara om vi skulle vara nöjda?

Låt oss utreda detta!

www.Lohmander.com

Klicka på "Information" och "Referenser":

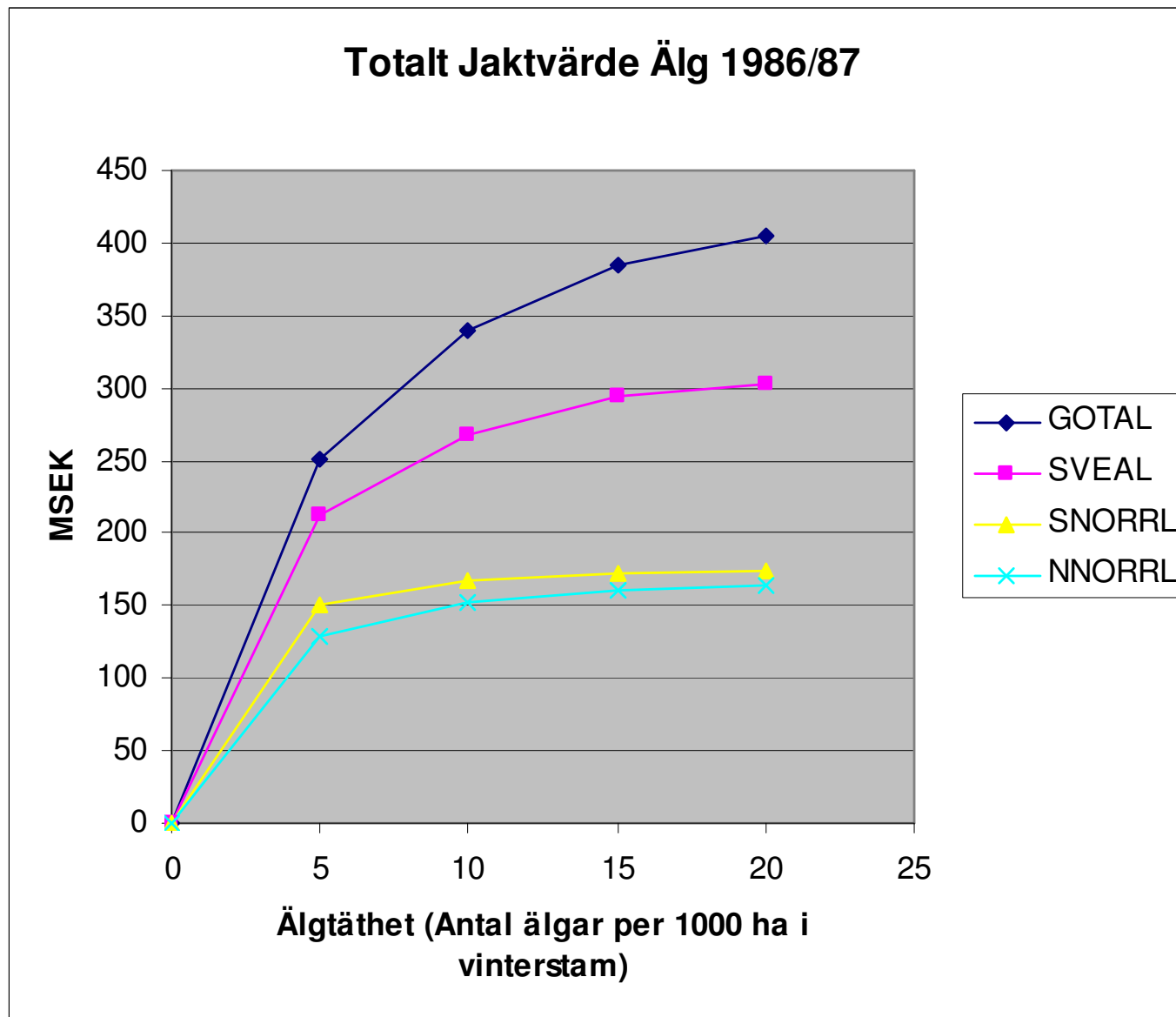
- Lohmander, P., Älgbetesskador kostar miljarder
(Peter Lohmander calculates the present value of moose damages)
SVT, Swedish Television, News, 2010-11-10
[http://svt.se/2.33919/1.2229864/algbetesskador kostar miljarder](http://svt.se/2.33919/1.2229864/algbetesskador_kostar_miljarder)

Lohmander, P., Älgarnas Kostnads- Intäktsanalys,
(Background and manuscripts with different degrees of detail to an article)
<http://www.lohmander.com/Jakt10/AlgmanusFinal.doc>
<http://www.lohmander.com/Jakt10/Algartikel101129.pdf>
<http://www.lohmander.com/Jakt10/Algartikel101129.doc>
<http://www.lohmander.com/Jakt10/Algkalkyl.xls>

Lohmander, P., Hur många älgar har vi råd med?,
Vi Skogsägare, Debatt, Nr 1, 2011,
[http://www.lohmander.com/Lohmander Vi Skogsagare 1 2011.pdf](http://www.lohmander.com/Lohmander_Vi_Skogsagare_1_2011.pdf)

Lohmander, P., Umeåprofessor vill se halvering av älgstammen för Sveriges ekonomis skull (Professor Peter Lohmander considers the total Swedish economy. Because of large numbers of severe traffic accidents and forest plantation damages caused by moose, the optimal solution for Sweden includes a strong reduction of the size of the Swedish moose population), TV News, TV4, 2011-03-23
Web link:
http://www.tv4play.se/nyheter_och_debatt/nyheterna_umea?title=vill_se_halvering_av_algstam&videoid=1490528&utm_medium=sharing&utm_source=permalink&utm_campaign=tv4play.se

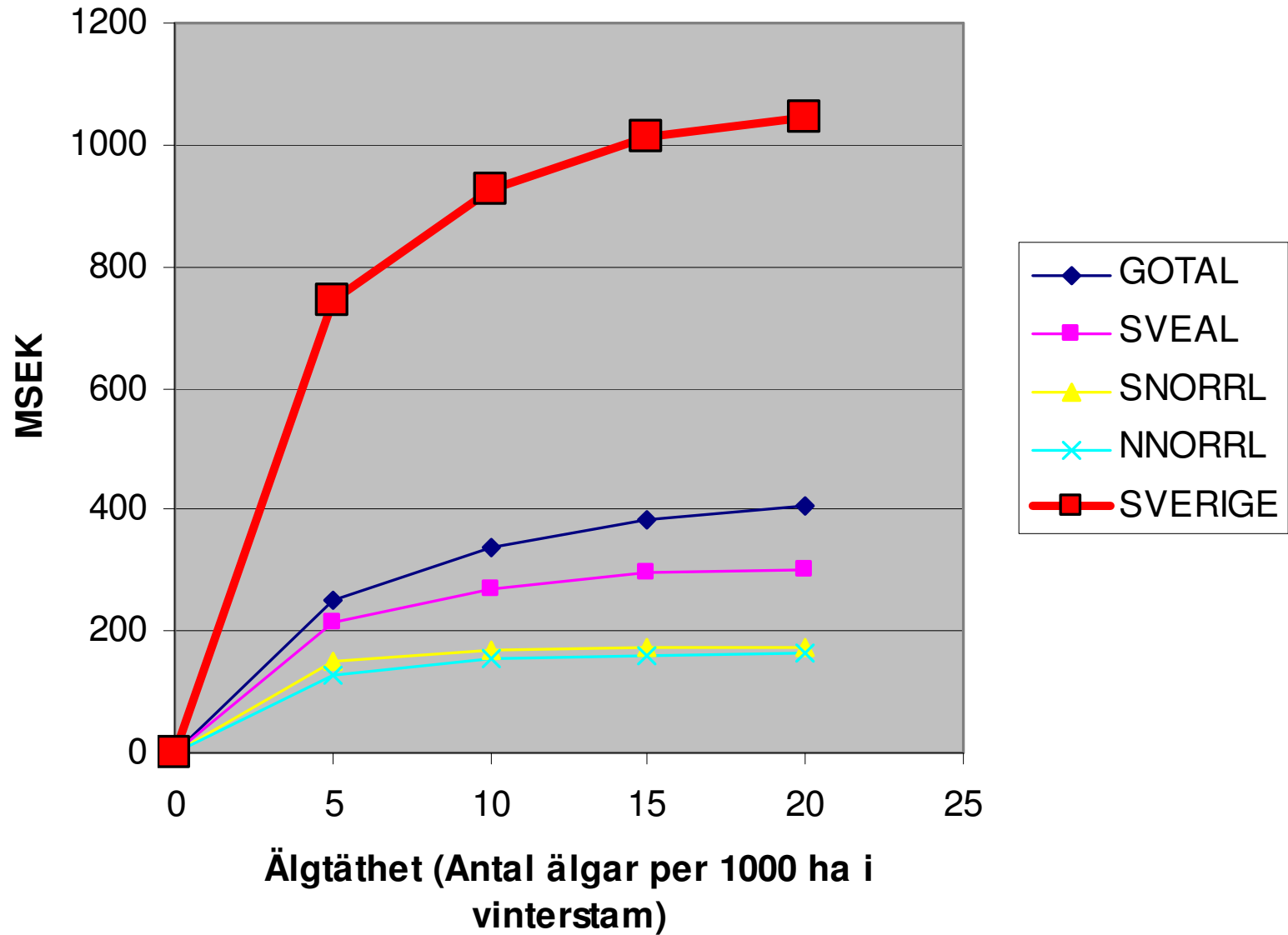
**Nu ska vi undersöka hur
intäkterna och kostnaderna
påverkas av älgstammen, S.**

Källa:

Lohmanders sammanställning av data från figur tryckt i:
 Mattsson, L., Viltets jaktvärde - En ekonomisk analys, SLU, Inst. f. Skogsekonomi,
 Arbetsrapport 86, 1989

Totalt Jaktvärde Älg 1986/87

Bestämning av funktion för jaktvärdet 1986/87

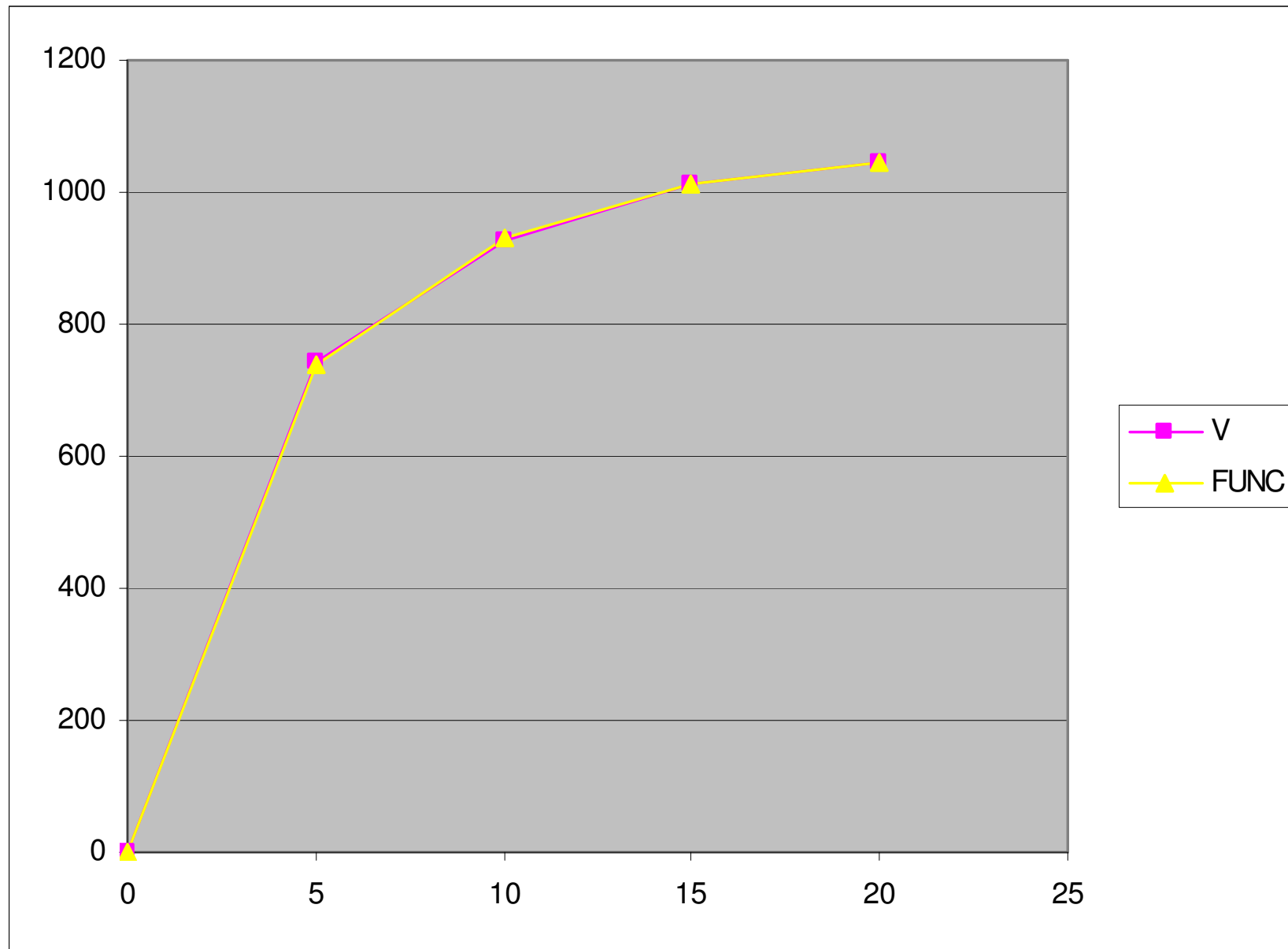
ALG	LN(ALG+1)	V
0	0	0
5	1,791759	742
10	2,397895	928
15	2,772589	1013
20	3,044522	1046

Regression Statistics	
Multiple R	0,999999
R Square	0,999998
Adjusted R Square	0,666664
Standard Error	1,563126
Observations	5

	Coefficients	Standard Error	t Stat	P-value
Intercept	0	#N/A	#N/A	#N/A
ALG	-18,4727	0,239961	-76,9822	4,83E-06
LN(ALG+1)	464,9307	1,290868	360,1691	4,72E-08

Kontroll av funktion för jaktvärdet 1986/87

ALG	LN(ALG+1)	V	FUNC
0	0	0	0
5	1,791759	742	740,6805
10	2,397895	928	930,1281
15	2,772589	1013	1011,971
20	3,044522	1046	1046,038

Kontroll av funktion för jaktvärdet 1986/87

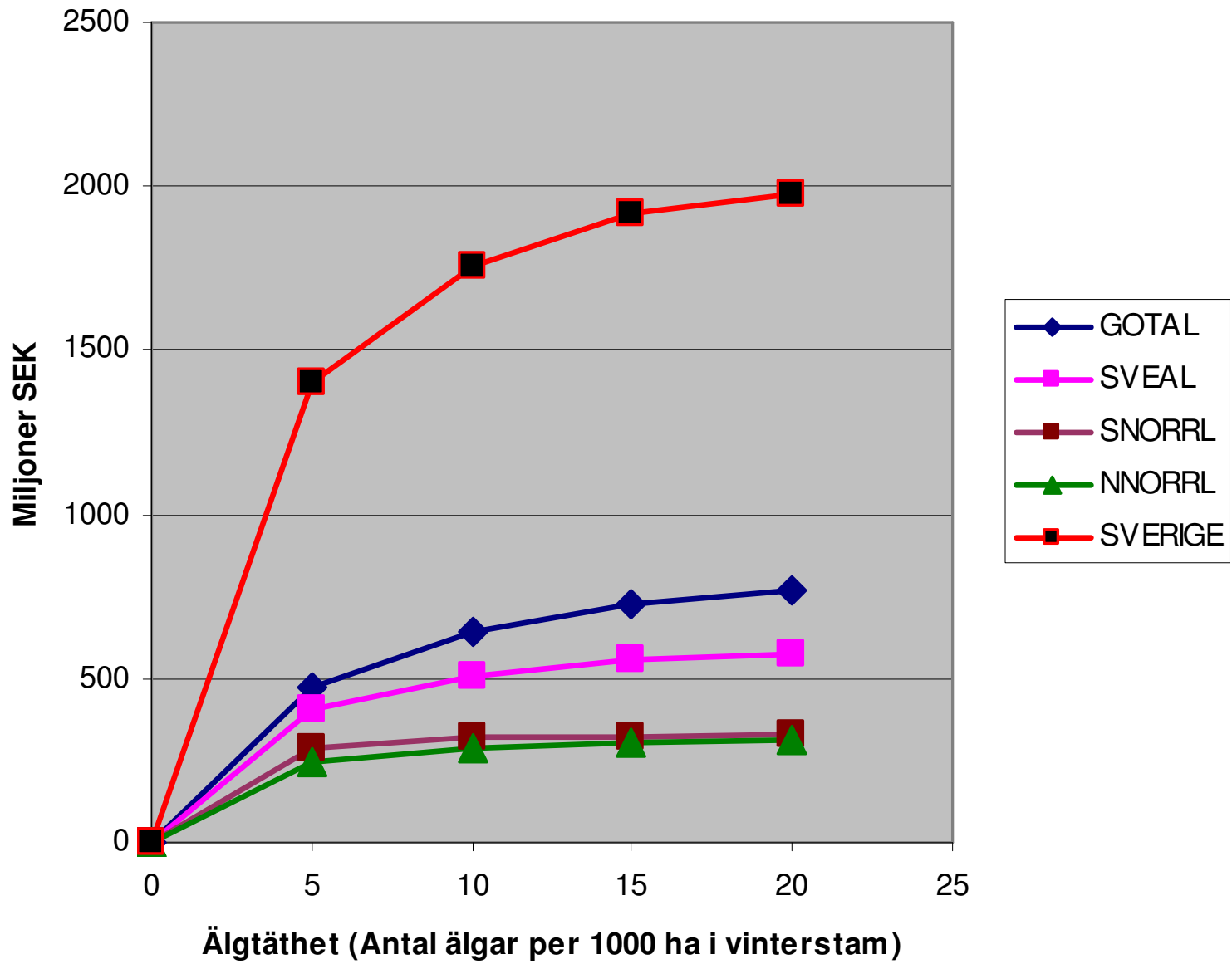
Inflationshänsyn

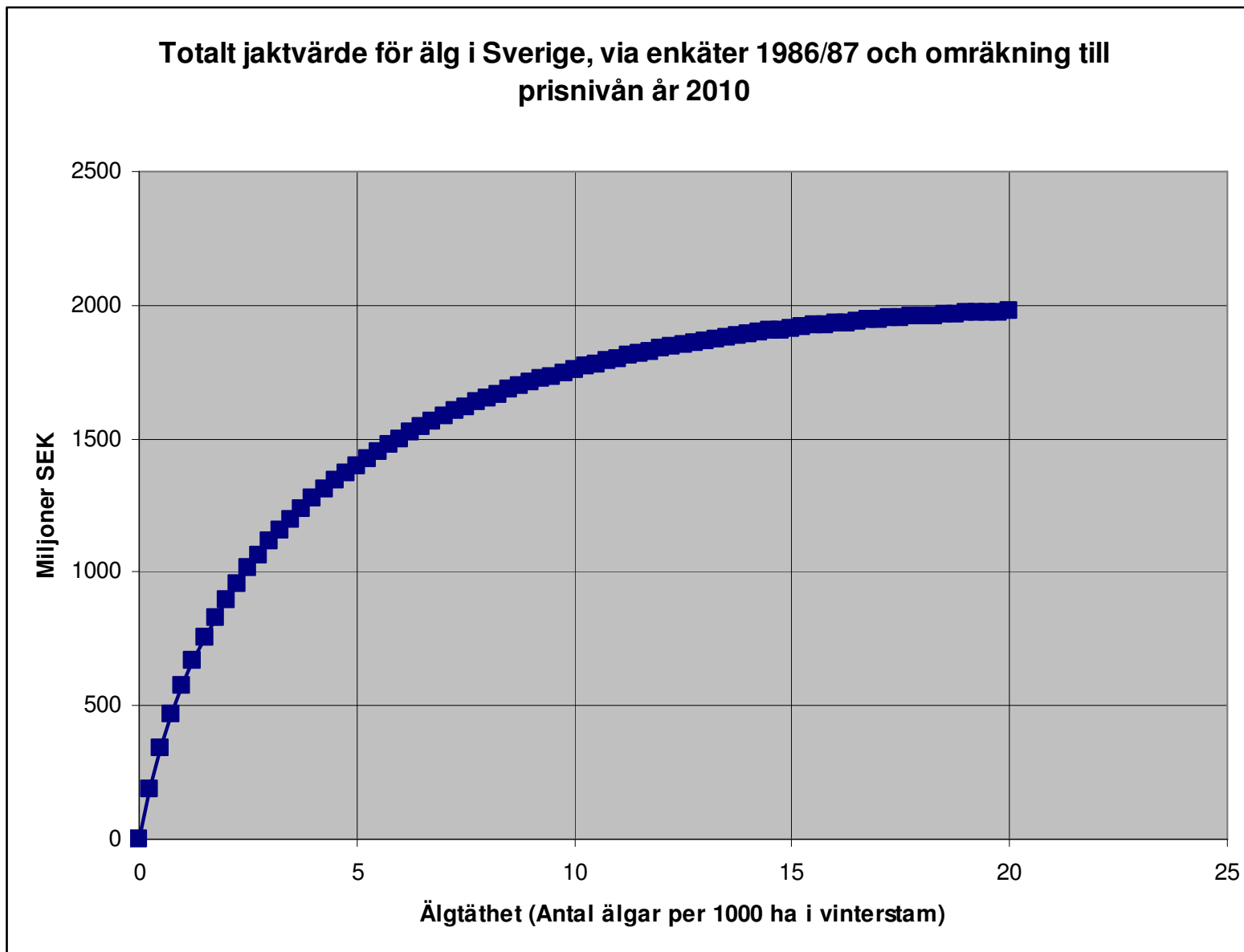
Konsumentprisindex (oktober 2010) = 305,57

Konsumentprisindex (oktober 1986) = 161,9

Kvot: 1,89

Totalt jaktvärde 1986/87 omräknat till prisnivån år 2010

Figur 1.

$$V = -34,9 S + 879 \text{ LN}(S+1)$$

V = Totalt jaktvärde för älg i Sverige (MSEK per år)

S = Älgtäthet (Antal älgar per 1000 ha i vinterstam)

Funktionen har bestämts av författaren med regressionsanalys. Den grundas på källdata från Mattsson (1989) och SCB.

Totalt jaktvärde

V = Totalt jaktvärde för älg i Sverige
(MSEK per år, prisnivå för år 2010)

$$V = -34,9 S + 879 \text{ LN}(S+1)$$

S = Älgtäthet (Antal älgar per 1000 ha i vinterstam)

Funktionen har bestämts av författaren med regressionsanalys. Den grundas på källdata från Mattsson (1989) och SCB.

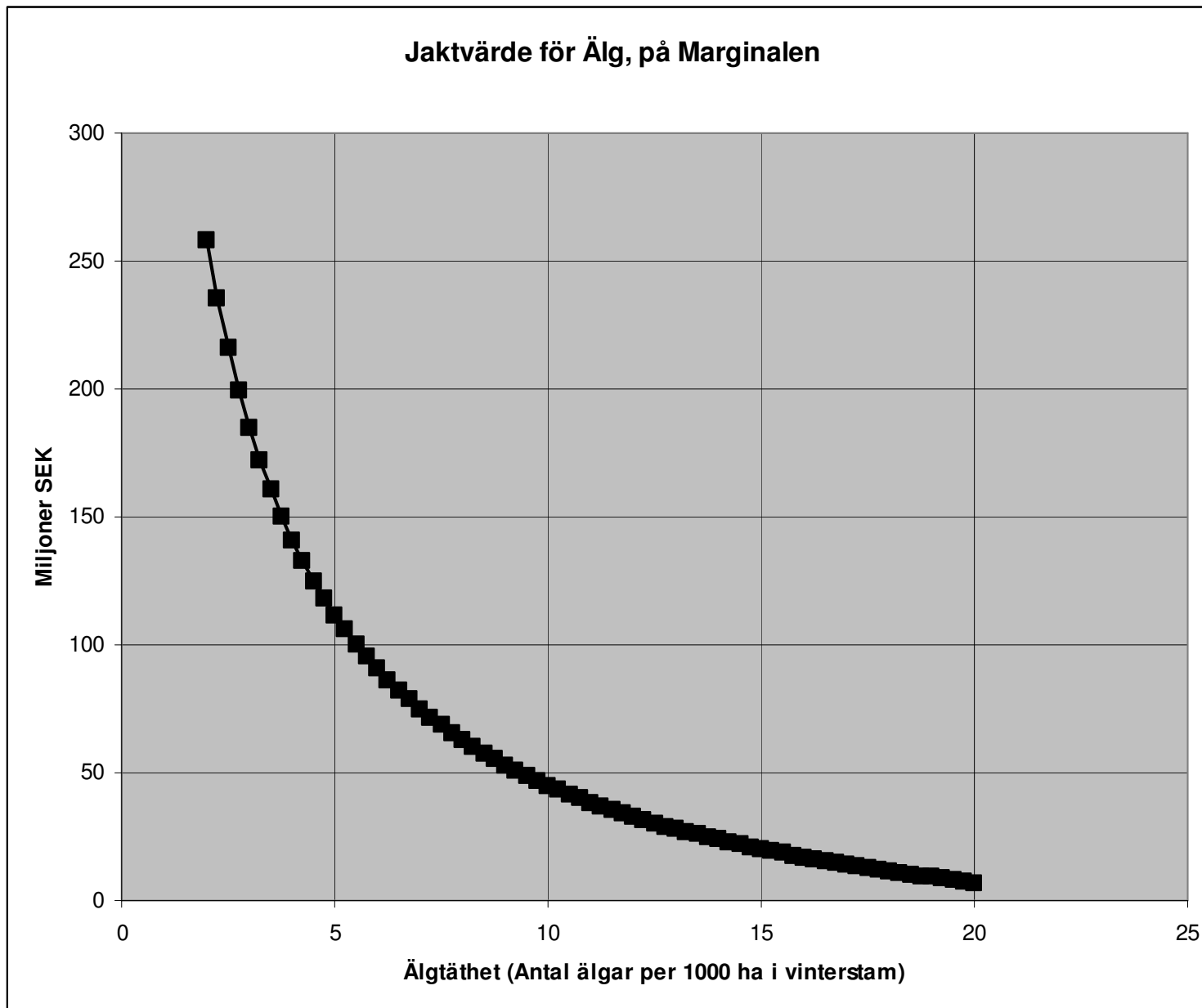
Marginalintäkten

= "Jaktvärdet för älg, på marginalen"

= Förstaderivatet av "Totalt jaktvärde", V , med avseende på älgtätheten, S .

$$V = -34,9 S + 879 \ln(S+1)$$

$$\text{Marginalintäkt} = -34,9 + 879 / (S+1)$$

Figur 2.

Marginalintäkt = $-34,9 + 879 / (S+1)$

Funktionen är bestämd med hjälp av funktionen som beskrivs i Figur 1.

Marginalintäkten = ”Jaktvärdet för älg, på marginalen”, är vad som syns i Figur 2.

Om vi exempelvis endast har 2 älgar per hektar så ökar jaktvärdet med ca 26 MSEK om vi ökar älgtätheten till 2,1 ($260 * 0,1 = 26$).

Om vi redan har 15 älgar per hektar och vi ökar till 15,1 så ökar jaktvärdet med 2 MSEK ($20 * 0,1 = 2$).

Hur många älgar har vi i utgångsläget?

- **Vi har ca 230 000 älgar.**

Källa:

*Bergström & Danell (2009), enligt Tabell 3. i följande publikation:
Danell, K., Bergström, R. (Editors) Vilt, människa, samhälle, Liber,
1010 Printing, Kina (2010)*

Hur stor skogsareal har vi?

- **Sverige har 22.5 miljoner hektar produktiv skogsmark.**

Källa:

Skogsstyrelsen (Information hämtad 111123)

<http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Statistik/Amnesomraden/Skog-och-skogsmark/Skog-och-skogsmark/>

(Vi antar att älgarna rör sig över en lite större yta, nämligen 23 miljoner hektar.)

Älgtäthet i utgångsläget:

$$S = \frac{230000 \text{ ä}}{23000000 \text{ ha}}$$

$$S = \frac{1 \text{ ä}}{100 \text{ ha}}$$

$$S = \frac{10 \text{ ä}}{1000 \text{ ha}}$$

Marginalkostnadsberäkningar

- Säker information om marginalkostnadsfunktionernas funktionsformer existerar ej i detta fall.
- Därför gör vi ett preliminärt antagande att kostnadsfunktionerna är linjära. Då kan vi använda befintlig information och får dessutom "robusta funktioner".
- **I framtiden kanske nya data kommer fram som gör mer exakta funktionsanpassningar möjliga. Vi måste emellertid agera nu med befintlig information!**

Marginalkostnad för trafikolyckor:

Ingemarson, Claesson och Thuresson rapporterade 2007 storleken på olika älgproblem. Trafikolyckor med älg kostade bl.a. 617 MSEK årligen.

$$\frac{617 \text{ MSEK}}{10} = 61.7 \text{ MSEK}$$

Marginalkostnad för skogsskador:

Nuvärdet av kostnaderna för älgbetesskador orsakade av nu existerande älgar har beräknats till ca 300 MSEK per år.

Källa:

<http://www.lohmander.com/Jakt10/Algartikel101129.pdf>

$$\frac{300MSEK}{10} = 30MSEK$$

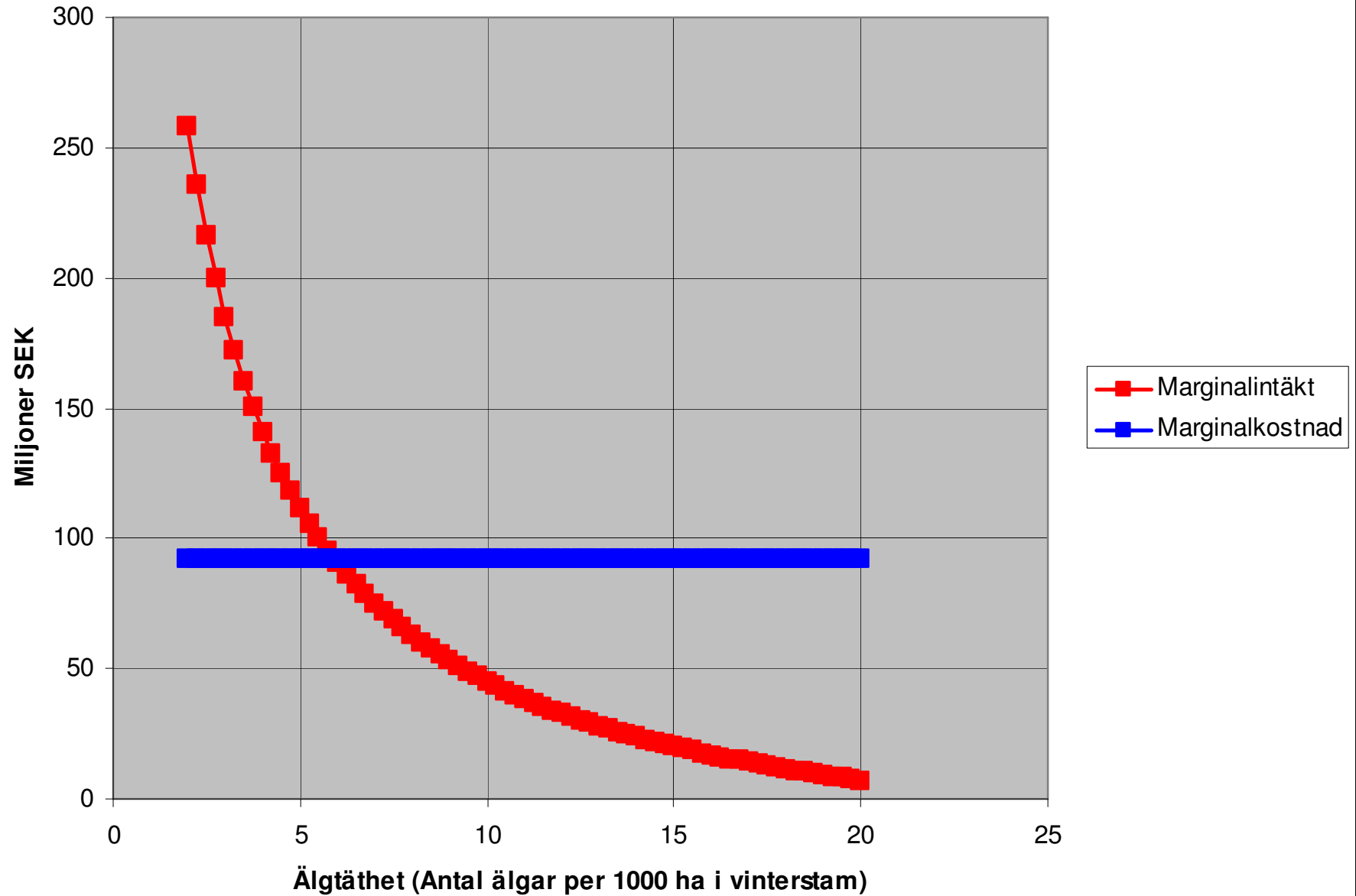
Marginalkostnaden för älgstammen blir:

$$61,7 \text{ MSEK} + 30 \text{ MSEK} = \mathbf{91,7 \text{ MSEK}}$$

Exempel:

Om älgtätheten ökar med en älg per 1000 ha så ökar kostnaderna med 91,7 MSEK.

Bestämning av optimal älgthet

OPTIMAL ÄLGSTAM

- När vi har den optimala älgtätheten så är marginalintäkten lika med marginalkostnaden.
- Detta inträffar när vi har ca **6 älgar per 1000 hektar i vinterstam.**
- (Om vi har lägre älgtäthet är marginalintäkten högre än marginalkostnaden. Om vi har högre älgtäthet är marginalintäkten lägre än marginalkostnaden.)

Slutsatser

- För det första bör vi se till att älgstammen hamnar på en optimal nivå. Det innebär, som vi just har sett, att vi skjuter ner den till ca **6 älgar per 1000 hektar** i vinterstam.
- För det andra bör alla skogsägare också fundera över hur **skogsbruket bör anpassas till älgarna**.
- När vi har risk för betesskador är det ekonomiskt optimalt att **skapa flexibilitet i de skogliga förnygringarna** genom att, på lämpliga marker, plantera blandbestånd, med exempelvis tall och gran.
- Först om ett par decennier kan man veta hur älgskadorna har utvecklat sig.
- **Plan A.** Om det då visar sig att man inte har fått omfattande älgskador, kan man välja att låta tallen bli huvudträdslag i den vuxna skogen.
- **Plan B.** Har man däremot haft otur med älgskador på tall, kan man gallra ut tallen (till massaved eller energi-ved) och låta granen växa vidare till slutavverkning.
- Här kan man hitta flera texter som handlar om **ekonomiskt optimala åtgärder i skogsbruket, bland annat m.h.t. risker** av olika slag:
- <http://www.lohmander.com/Information/Ref.htm>

UTVIDGAD ANALYS

Denna genomgång har fokuserat på optimalt jämviktstillstånd. Vi bör också utreda detta:

Hur snabbt bör vi justera älgstammen?

Hur bör vi hantera risk och osäkerhet i detta problem?

- Man kan optimera kontrollen av älgar och andra populationer via stokastisk dynamisk programmering med diskreta tillstånd och diskret tid, alternativt via
- stokastisk optimal kontrollteori med kontinuerliga tillstånd och kontinuerlig tid.
- [Doktorandkurs om detta:](#)
- **Optimization in dynamic and stochastic decision problems** (PhD Course), http://www.lohmander.com/ODSDP_2011/ODSDP_2011.pdf
- [En orienterande text om denna typ av frågställningar och metoder:](#)
- **Lohmander, P., Adaptive Optimization of Forest Management in a Stochastic World**, in Weintraub A. et al (Editors), **Handbook of Operations Research in Natural Resources**, Springer, Springer Science, International Series in Operations Research and Management Science, New York, USA, pp 525-544, 2007
http://www.amazon.ca/gp/reader/0387718141/ref=sib_dp_pt/701-0734992-1741115#reader-link

Optimalt att reducera älgstammen? OK, Jag utgår.

Älgens ekonomi och den ekonomiskt optimala älgstammen

Peter Lohmander

Professor i Skoglig Företagsekonomi
med inriktning mot Ekonomisk Optimering,
SLU, Inst. f. Skogsekonomi
www.Lohmander.com

Skogen och Viltet

2011-11-24

SLU i Umeå, Sweden,
P-O Bäckströms sal

Nu är det dags för oss att
övergå till analogierna och ”Det
optimala universitetet” !

#1:

Vi kommer aldrig att ha fullständig och aktuell information om alla faktorer av betydelse för beslut gällande universitetens verksamheter respektive älgstammen i Sverige.

Ändå måste vi fatta beslut grundade på den information som faktiskt finns tillgänglig.

REDAN KÄNDA OMSTÄNDIGHETER:

Vi har länge vetat att de ekonomiska villkoren för professorer i Sverige är mycket sämre än i andra länder med liknande förhållanden i övrigt. Här följer några citat ur en artikel av Sus Andersson i Ny Teknik, **18 Juni, 2003(!)**:

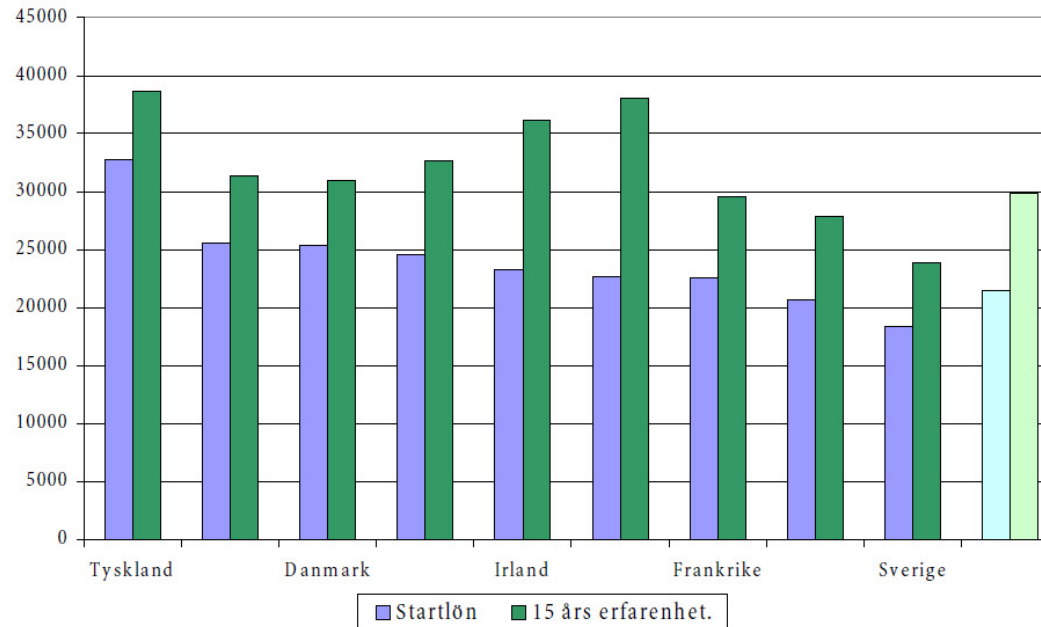
”De flesta västländer klår Sverige när det gäller professorslöner. Det gör också att svenska högskolor får betala mycket när de ska värva internationella stjärnor.”

**” Ingångslönen för en professor på Irland ligger på ungefär 60 000 kronor. Sedan höjs lönen i garanterade steg upp till ungefär 80 000 kronor i månaden.
- Valet mellan Trinity College i Dublin och en svensk högskola är inte svårt om det är lönen det hänger på, säger Björn Birath, ombudsman på Sveriges universitetslärarförbund.”**

”Irland och flera andra västländer klår de svenska professorslönerna med hästlängder - redan i bruttolöner. Räknar man in köpkraft och skattetryck blir skillnaderna ännu större.”

- http://www.nyteknik.se/nyheter/it_telekom/allmant/article26067.ece

Figur 7.2 Ingångslöner och lön efter 15 år för högstadielärare, 1998

Källa: OECD (2000).

Utbildningens omvägar – En ESO-rapport om kvalitet och effektivitet i svensk utbildning av Elin Landell, Ola Gustafsson & Dan Grannas (2000)

<http://www.regeringen.se/content/1/c4/38/47/049a64d6.pdf>

Citat ur ESO rapporten:

Det finns t.ex. uppgifter om att **var tredje lärare som undervisar i matematik på högstadiet inte är behörig** för att undervisa i detta ämne.

Matematik visar sig också vara det ämne där de svenska skolelevernas resultat är svagast (kap. 4.2 och 4.3).

Lärarlönerna är troligen en nyckelfaktor för att skolan skall kunna locka till sig och behålla duktiga lärare.

De svenska lärarlönerna hör fortfarande till de lägsta inom OECD-området, och samtidigt är skillnaden mellan lönen för en nytexaminerad lärare och en lärare som har arbetat i 15 år mindre än i många andra länder (figur 7.2).

Det har således varit svårt att som lärare få en god löneutveckling.

År 1994 beräknade SACO att en högskoleutbildade lärare uppnådde en livslön som var tio procent lägre än den genomsnittlige gymnasieutbildades.

REDAN KÄNDA OMSTÄNDIGHETER:

Utbildningens omvägar – En ESO-rapport om kvalitet och effektivitet i svensk utbildning av Elin Landell, Ola Gustafsson, Dan Grannas (2000) <http://www.regeringen.se/content/1/c4/38/47/049a64d6.pdf>

Intressanta åtgärdsförslag:

Förbättra kvaliteten i grund- och gymnasieskolan.

Satsa tidigt och **följ upp kunskapsmålen**, värna **lärarkompetensen**, samverka med arbetslivet.

Förändra antagningssystemet så att urvalsprinciperna grundas på de **sökandes kunskaper och förutsättningar** för att klara den sökta utbildningen.

Fortsätt expansionen av högskolan. Men värna **kvaliteten** och låt studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov styra **dimensioneringen** och lokaliseringen av utbildningsplatserna.

Gå vidare i reformeringen av studiefinansieringssystemet. En princip om att alla lån skall betalas tillbaka skulle främja investeringar i **utbildningar som också efterfrågas** på arbetsmarknaden.

#2:

Vi har flera olika saker att ta hänsyn till om vi vill uppnå bästa helhetslösning.

När det gäller älgar så bör vi beakta trafikolyckor, skador på växande skog samt jaktvärde. När det gäller universitetens verksamhet så vet vi redan att många fenomen hänger ihop.

Det finns uppenbara risker för att nu använda metoder för beslut inte leder till optimala helhetslösningar.
Decentralisering av beslut leder inte alltid till totaloptima.

Användes objektiv analys och den bästa kompetensen för logiskt beslutsfattande vid universitetens planering?

SVAR: NEJ

Var finns de dokumenterat djupaste kunskaperna och färdigheterna, de bästa globala nätverken, den högsta problemformulerings- och problemlösningssförmågan i landet?

Jo, professorerna har denna. Detta har dessutom i varje enskilt fall objektivt visats under mycket grundliga sakkunniggranskningar med externa sakkunniga.

Ändå har professorerna inget direkt tjänsteanknutet inflytande på resursanvändningen och de avgörande frågorna.

Makt och resursfördelning inom universitetet grundas helt på interna politiska processer. Den dokumenterade kompetensen som professor har ingen betydelse alls för detta.

I många fall har professorerna inte ens hela de egna lönerna finansierade av universitetet utan måste kontinuerligt motivera sin verksamhet för olika instanser och ansöka om pengar till de egna lönerna, utrustningen, arbetsplatsen, byråkratisk assistans o.s.v..

Lohmander, P., Gedigna kunskaper i matematik är absolut nödvändiga,
Universitetsläraren, Debatt, Nr 8, 2010
http://www.Lohmander.com/Sulf_8_10.pdf

Vilka är de viktigaste problemen med ”internpolitik och decentralisering”?

Rationella utbildningsprogram förutsätter ofta väl samverkande byggstenar från flera olika ämnesområden.

När enskilda institutioner får besluta över kursutbud så kan särintressen inom institutioner med tillfälliga internpolitiska majoriteter ignorera eller motarbeta vissa ämnesdelar av stor betydelse för utbildningsprogrammen som helhet.

Vilka är de viktigaste problemen med ”internpolitik och decentralisering”?

Lokala beslutsfattare kan gynna egna grupper. Nepotism.

Vilka är de viktigaste problemen med ”internpolitik och decentralisering”?

Lokala beslutsfattare är internpolitiskt tillsatta och ofta ej de mest kompetenta personerna när det gäller att prioritera resurser till forsknings- och forskarutbildningssatsningar.

Vilka är de viktigaste problemen med ”internpolitik och decentralisering”?

Lokala beslutsfattare är numera internpolitiskt tillsatta och är personligen beroende av att gynna sina väljare. Annars blir de ju inte omvalda.

Därför finns det en inneboende drivkraft att ändra verksamheten för att i första hand ge resurser och förmåner till de egna stödtrupperna även om det inte ligger i samhällets eller vetenskapens intresse att göra så.

Enklare förkunskapskrav, kurser och prov ger kortsiktigt en behagligare tillvaro för prefekten. Lärarna måste inte arbeta så hårt med omtentor, studenterna klagar inte och mer pengar kommer in. Alla ”blir glada” och makten är säkrad.

Detta är dock förödande för utbildningens kvalitet och Sveriges konkurrenskraft i ett längre perspektiv.

Om professorerna i stället hade makten över sina ämnesområden och inte var beroende av att vara ”smidiga” och acceptera dåliga kunskaper för att få sin lön betald så skulle problemet med kursförenklingen inte existera.

#3:

Vi bör dimensionera verksamheter på optimalt sätt med hänsyn till helheten.

När det gäller älgar så finns det en optimal älgstam.

På samma sätt finns förmodligen optimala nivåer på utbildningsprogram, fördelning av resurser till olika slags utbildningar, tjänstekategorier o.s.v..

På de följande sidorna följer vissa citat ur:

Lohmander, P., Gedigna kunskaper i matematik är absolut
nödvändiga, universitetsläraren, Debatt, Nr 8, 2010
http://www.Lohmander.com/Sulf_8_10.pdf

För att svenska universitet ska kunna stå emot den stegvisa nivå- och kvalitets-sänkning som nu pågår krävs att pengar till löner, lokaler och utrustning inte är direkt beroende av antalet studenter som klarar av kurserna. Givetvis är det enkelt att få mer studentpengar och därmed ekonomiskt överleva ett tag till om man mer eller mindre accepterar vilka förkunskaper och resultat som helst från studenternas sida.

KVALITETEN I UTBILDNING och forskning är inte minst beroende av att professorerna har internationellt konkurrenskraftiga och förutsebara tjänsteförhållanden. Professorerna måste också ha garanterad tid för forskning och ha sina löne- och lokalkostnader täckta för att långsiktigt kunna planera och utveckla forskning och undervisning på ett sätt som leder till högsta möjliga kvalitet.

För att garantera en kontinuerlig och hållbar kvalitets-säkring inom universiteten så måste basresurser kopplade till forskning, särskilt professorstjänster, inom universiteten säkerställas.

Professorerna är de som har den högsta kompetensen vid universiteten, vilket garanteras av grundliga, opartiska sakkunniggranskningar. Nuvarande metodik för rekrytering måste därför vara kvar om vi vill garantera opartiskhet och kompetens.

Om lokala beslutsfattare kan ändra på verksamheten efter behag, anställa populära personer utan sakkunnigförfaranden etc. och ändra på förkunskapskrav och utbildningens innehåll enbart i syfte att attrahera studenter, så riskerar kvaliteten att sjunka ytterligare och sjunka dramatiskt.

DET ÄR UTOMORDENTLIGT viktigt för svenska universitets långsiktiga kvalitet att säkra ett fungerande akademiskt ämnesmässigt ledarskap och ledaransvar. Ämnesansvaret måste rimligen vila på professorerna i ämnet. Professorernas anställningsvillkor bör förbättras så att de blir internationellt konkurrenskraftiga, detta inte minst för att motverka att professorskompetensen flyttar till andra länder.

PETER LOHMANDER
PROFESSOR, SLU,
FAKULTETEN FÖR SKOGS-
VETENSKAP, UMEÅ

Vi, ledamöter i styrelsen för Umeåavdelningen av Sveriges Professorers Förening, ställer oss bakom Peter Lohmanders uppfattningar:

HEIDI HANSSON
ANDERS PETTERSSON
LOUISE RÖNNQVIST
TORGNY STIGBRAND

#4:

Älgarnas påverkan på virkets kvalitet är dynamisk.

Man drabbas av skadornas kostnader flera decennier senare.

Så är det också med effekterna av försämrad utbildning vid universiteten.

Man ser de ekonomiska förlusterna i samhället flera decennier senare. (Professorerna måste ansvara för kvalitetssäkringen. Kortsiktiga politiska intressen ser endast till dagens siffror och kan inte (samt har inget egenintresse av att) redovisa utbildningskvalitet och långsiktiga effekter.)

Professorer:

Låt oss göra det som krävs för att skapa optimala universitetet i Sverige!

Mitt första förslag till åtgärd:

Diskutera samt sprid länkar och förslag från detta möte i alla tänkbara sammanhang.

Peter Lohmander

Den optimala älgstammen som analogi till det optimala universitetet

Peter Lohmander

Professor i Skoglig Företagsekonomi
med inriktning mot Ekonomisk Optimering,
SLU, Inst. f. Skogsekonomi

www.Lohmander.com

Professorsföreningens
Medlemsmöte

2012-01-18 17.30

Universitetsklubben, Aula Nordica

Umeå Universitet, Umeå

